
Hørings svar til forudsætninger for Klimastatus og -fremskrivning 2024

CONCITO takker for muligheden for at kommentere på det [omfattende materiale](#) og for tilbud om dialog om forudsætningerne.

Klimafremskrivningen er et helt centralt dokument i den danske klimaindsats og det er vigtigt med et godt, transparent og fælles fagligt fundament at føre politik ud fra.

Nedenstående kommentarer og spørgsmål er arrangeret efter de enkelte baggrundsnotater. CONCITO uddyber gerne vores input, hvis det skulle have interesse.

CONCITO vil generelt opfordre til, at usikkerheden om centrale forudsætninger kvantificeres. Herunder hvor meget mindre og større udledningerne kan ende med at blive som følge af forsinkelser, større/mindre effekt af støttepuljer etc. En kvantificering af usikkerheden kan bidrage til at sætte tal på behovet for den buffer, der sikrer målopfyldelsen i tilfælde af, at verden ikke falder ud som de middelrette skøn. [CONCITO's vurdering af KF23](#) var, at der på flere områder ikke var tale om middelrette skøn, og at usikkerheden var asymmetrisk med større sandsynlighed for højere udledninger.

2. Principper og politikker

Definition af Frozen policy

Det er uklart, hvordan udlandet håndteres i KF24. Af notatet fremgår det, at "Fastfrysningen gælder alene Danmarks og EU's politik på klima- og energiområdet".

Danmark har meget begrænset indflydelse på den endelige EU-lovgivning. De overordnede linjer i EU's lovgivning må antages at blive vedtaget, uanset hvad danske politikere foretager sig.

Det er derfor ikke retvisende at guide danske politikere om udviklingen – i fraværet af deres handling – på baggrund af et scenarie, hvor EUs politik er fastfrosset. EU må forventes at vedtage ny politik, der udmønter de overordnede politiske målsætninger og sætter kursen mod et Klimaneutralt EU senest i 2050.

Medlemslandene vil vedtage ny politik, der bl.a. skal indfri kravene i EU's LULUCF regulering og byrdefordelingsaftalen (ESR) frem mod 2030. Der er i øjeblikket en [samlet ESR-manko i medlemslandene på ca. 500 mio. tons CO₂e](#). Det vil derfor ikke være udtryk for bedste bud på udviklingen i fraværet af dansk politik, hvis der ikke antages ny politik i vores nabolande. Ny politik der fx vil resultere i højere priser på brændstof i vores nabolande som følge af afgifter eller CO₂ fortrængningskrav.

Som påpeget i høringssvar til tidligere Klimastatus- og fremskrivninger undrer det os, at man alene antager frozen policy på klima- og energiområdet. Vedtagelse og anlæg af ny infrastruktur bliver således antaget implicit at ske, hvorved fremskrivningen indeholder klimabelastningen fra et antal ikke nærmere bestemte nye infrastrukturprojekter. Dermed bliver det uklart, hvordan man kan effektivere vedtagelse af nye infrastrukturprojekter (eller aflysning af allerede vedtagne projekter) relativt til klimafremskrivningen.

Klimafremskrivningen bør udvides til 2045 eller 2050

Det fremgår af notat 2, at "I takt med, at regeringens klimamålsætninger har et længere sigte, vil fremskrivningsperioden forlænges."

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil fremrykke klimaneutralitet til 2045 og sætte et nyt mål for 110 pct. reduktion i 2050. Dermed har regeringens klimamålsætninger et længere sigte.

De beslutninger der træffes på kort sigt, fastlåser udledninger frem mod 2045 og 2050. Det er derfor relevant at udvide tidshorisonten for klimafremskrivningen, så det bliver tydeligt hvilke vigtige udfordringer, der er på vejen mod klimaneutralitet og 110 pct. målet. Det vil synliggøre i hvilke sektorer, der særligt er brug for politisk handling.

Resultater for 2024-2026 bør rapporteres særskilt

CONCITO fastholder sin vurdering af [aftalen om drivhusgasreduktionsmålet for 2025](#) og af bemærkninger til ændring af [klimaloven](#). Den vurdering indebærer, at 2025-klimamålet skal opgøres, som et middel for perioden 2024-2026. Hvis formålet var at undgå udsving som følge af vejr, burde det være specificeret, at udledninger skulle justeres til et vejrmæssigt normalår.

Spørgsmålet er hvordan målopfyldelse evalueres efterfølgende, hvis 2025 fx bliver ekstraordinært koldt og man derfor ikke når sine mål? Eller hvis elmarkedsforholdene viser sig at være mere gunstige for kulraftproduktion end forudsat i klimafremskrivningen?

LULUCF og biomasseforbrug

Det ville være hensigtsmæssigt, at klimafremskrivningen indeholdt en opgørelse af, hvad høst af dansk biomasse til hhv. el- og varmeproduktion samt produktion af biobrændstoffer betyder for det danske LULUCF regnskab.

Mens forbruget opgøres som klimaneutralt i de to sektorer er det ikke neutralt for det danske klimaregnskab, når dansk biomasse høstes og afbrændes i kraftvarmeverker eller køretøjer. En sådan opgørelse vil kvantificere de negative effekter på det danske klimaregnskab forbundet med vores biomasseforbrug til energi- og transportsektoren.

3. Priser og vækst

Den valgte metode for fastlæggelse af brændselspriser overvurderer fremtidige fossile brændselspriser og undervurderer dermed behovet for politisk regulering.

CONCITO anbefaler, at den nuværende metode erstattes med følgende:

1. Brug af forwardpriser frem til to år efter fremskrivningsåret. Dvs. til og med 2026 i KF24.
2. Brug af langsigtede brændselspriser fra et [IEA WEO scenarie](#), der er kompatibelt med Paris-aftalen. Dvs. APS (1,7 °C) eller NZE (1,4 °C). I dag bruges STEPS scenariet, der rammer 2,4 °C i 2100.
3. Lineær interpolation mellem forwardpriser i 2026 og [IEA priser i 2030 og 2050](#).

KF24 lægger op til at fortsætte statens problematiske brug af brændselspriser fra IEAs Stated Policies-scenarie for brændselspriser (STEPS). I [høringsnotatet for AF22](#) begrundede Energistyrelsen valget med, at man ønskede konsistens med Finansministeriets valg af prisscenarie.

CONCITO har flere gange [kritiseret brugen af STEPS scenariet](#) og fastholder, at det ikke er økonomisk ansvarligt at basere sin klima- og energipolitik, samt investeringer i infrastruktur, på dette scenarie.

[Finansministeriets argument for at bruge STEPS scenariet](#) er, at man bør anvende et retvisende basis-scenarie, "der beskriver den forventede udvikling i fravær af yderligere tiltag end det, der allerede er vedtaget" (dvs. frozen policy) som udgangspunkt, når man vurderer politiktiltag. Mens det giver mening at basere sig på frozen policy for Danmark, giver det til gengæld ikke mening at basere sine beregninger på frozen policy for udlandet, idet dansk politik stort set udelukkende påvirker udviklingen i Danmark og ikke i resten af verden (jf. ovenstående bemærkninger til principper og politik).

IEA opdaterer årligt deres scenarier, og STEPS scenariet er løbende blevet grønnere med årene bl.a. i takt med, at [landene har indmeldt højere ambitioner for udbygning af grøn energi](#) og i takt med et gradvist mindre konservativt syn på, hvilken rolle elbiler kan spille. Yderligere grønne tiltag kan heldigvis forventes som følge af processen omkring Paris-aftalen med løbende opjustering af ambitioner.

Det giver ikke mening, at vi antager, at resten af verden ikke ønsker at gøre en større indsats mod klimaforandringer. Særligt ikke når vi samtidig har en dansk klimapolitik, der har Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius for øje, som det fremgår af klimaloven.

Klimafremskrivningens frozen policy scenarie er værdifuldt til at identificere behov for politisk handling, men er ikke noget godt bud på udviklingen i fremtiden, da der vil komme nye beslutninger til. Ligesom Klimafremskrivningen bør STEPS ikke anvendes som et bedste bud på fremtiden, da der ligeledes vil komme nye beslutninger til i resten af verden.

CONCITO opfordrer derfor regeringen til at vælge et scenarie for udvikling i resten af verden, der baserer sig på en grøn omstilling i tråd med de politiske ambitioner i Parisaftalen.

Ved brug af scenarier, der undervurderer hastigheden på den grønne omstilling risikeres det, at prisen på fossile brændsler overvurderes, hvilket bl.a. har afgørende betydning for fx power-to-x-brændstoffers konkurrenceevne samt behovet for CO₂ afgifter, der kan realisere danske reduktioner. Brug af høje fossile brændselspriser vil alt andet lige føre til en undervurdering af mankoen i klimafremskrivningen, da mere vil ske af sig selv, når fossile brændsler er dyre.

Metode med forward-priser bør revideres

Vi savner analytisk begrundelse for den anvendte metode, hvor de langsigtede brændselspriser findes som gennemsnit mellem IEAs priser og forwards.

IEAs langsigtede prisforventninger må antages at være deres bedste bud på en markedsligevægt. Hvad forwardpriserne er på nuværende tidspunkt kan afspejle midlertidigt over- eller underudbud af mere midlertidig karakter. CONCITO anbefaler derfor, at man alene anvender IEAs tal til de langsigtede prisforventninger.

Af høringsmaterialet fremgår det desuden, at forwardpriser er trukket 24. november 2023 for at sikre konsistens med olieprisfremskrivningen. Givet klimafremskrivningens vigtige rolle i dansk politik bør forwardpriser trækkes så sent som muligt for at gøre brug af nyeste mulige viden. Det er uhensigtsmæssigt, hvis hensynet til konsistens med olieprisfremskrivning, der kun opdateres en gang årligt, fører til, at man ignorerer den nyeste markedsinformation. Olieprisfremskrivningen kan i stedet opdateres i forbindelse med, at der trækkes forwardpriser til klimafremskrivningen.

[TTF forwardprisen for naturgas for 2025](#) er siden 24. november 2023 faldet med 27 % fra 44 €/MWh til 32 €/MWh (HHV), hvilket bl.a. kan få afgørende betydning for vurderinger af økonomien i biogas og elektrificering af industrien.

Det er herudover vigtigt, at der sikres tidsmæssigt sammenfald mellem, hvornår forwardprisen for fossile brændsler og CO₂-kvoter trækkes. Den nuværende metode fastlægger CO₂ prisen på gennemsnittet for oktober, mens brændselspriserne trækkes d. 24. november. Begge bør trækkes samme dag. CO₂ kvoteprisen afgøres i høj grad af de fremtidige omkostninger til at skifte fra kulraft til gaskraft (og

dermed ændre kvoteefterspørgslen) i det europæiske elmarked. Manglende konsistens imellem kvote-, kul- og gaspriser kan derfor føre til at enten kulkraft eller gaskraft bliver urealistisk attraktivt i fremskrivningen, hvis der sker en væsentlig prisudvikling mellem de to tidspunkter hvor priserne trækkes.

CONCITO anbefaler, at regeringen fastlægger en metode, hvor både brændsels- og kvotepriser opdateres jævnlige med en fast frekvens, fx kvartalsvist, til brug for analyser i staten og samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger. På denne måde kan også data fra det nyeste IEA World Energy Outlook inkluderes, når det foreligger.

Biomasseprisfremskrivning bør opdateres som følge af nye EU-regler og øget efterspørgsel

De nye EU-regler for LULUCF vil fra 2026 stille krav til EU's landenes kulstofpuljer i skove. Det må forventes at påvirke prisen på biomasse fra EU-lande, hvis kravene er reelt bindende og dermed tilfører en ny omkostning ved hugst.

Energistyrelsen har i Høringsnotatet til Analyseforudsætninger til Energinet 2022 noteret, at de vil overveje, hvordan man kan forbedre metoden til at fremskrive biomassepriser. Biomasseprisfremskrivning tager fortsat ikke hensyn til effekten af EU's LULUCF krav. CONCITO håber at Regeringen snarest muligt vil inkludere effekterne af den fremtidige regulering.

Samtidig er der betydelig efterspørgsel på biomasse til forskellige formål, herunder pyrolyse, der ifølge landbrugsaftalen forventes at bidrage med 2 mio. tons negative udledninger i form af biokul. Det vil kræve et betydeligt halm-input, som også må forventes at påvirke prisen. Endeligt er gødningsværdien af halm iflg. SEGES højere end landmændenes salgspris for halm. Med stigende fokus på næringsstofudnyttelse i landbruget må det formodes at dette vil afspejles i en øget halmpris. Særligt til forbrænding, hvor næringsstofferne i højere grad bliver utilgængelige for planter, når de ender i asken.

Øvrige bemærkninger

Nederst på side 5 fremgår det, at udviklingen på raffinaderierne ikke vil påvirkes af udviklingen i brændselspriser. Ved elektrificering bør raffinaderigas kunne frigives og indgå i syntese af andre brændsler. Økonomien heri bør afhænge af værdien af fossile brændsler.

Ligeledes nederst på side 5 fremgår det, at "*den forventede pris på naturgas (inkl. kvoteomkostninger og afgifter) har betydning for mængden af ustøttet biogas*". Med nuværende politik er der ikke afgiftsfritagelse for brug af biogas og afgiften bør derfor ikke påvirke udviklingen i klimafremskrivningen givet frozen policy tilgangen. Til gengæld bør det analyseres, hvorvidt politik i vores nabolande, fx det tyske CO₂-fortrængningskrav vil påvirke udbygningen af dansk biogas.

Det er uklart, hvorvidt gastarifferne påvirkes af forbruget af gas. Flugter de forudsatte gastariffer i klimafremskrivningen med det fremskrevne gasforbrug i klimafremskrivningen?

Øverst side 23 fremgår det, at den danske basispris på naturgas over perioden 2007-2021 har været 15,4 DKK/GJ lavere end IEAs gaspris. Høringsnotatet må gerne indeholde en figur, der illustrerer hvordan prisforskellen har udviklet sig over tid, og en stillingtagen til om dette prisspænd kan forventes at forandre sig i lyset af at det europæiske gasmarked post-Ukraine invasion er prissat ud fra LNG import.

Det bør overvejes om raffineringstillæggene bør udvikle sig over tid i takt med at efterspørgslen på fyringsolie og motorbrændstof til vejtransport falder, mens forbruget af flybrændstof vil være stigende.

4. Transport

ETS2 og øvrige politiske ændringer af brændstofpriserne bør også afspejles i fremskrivningen af transportarbejdet

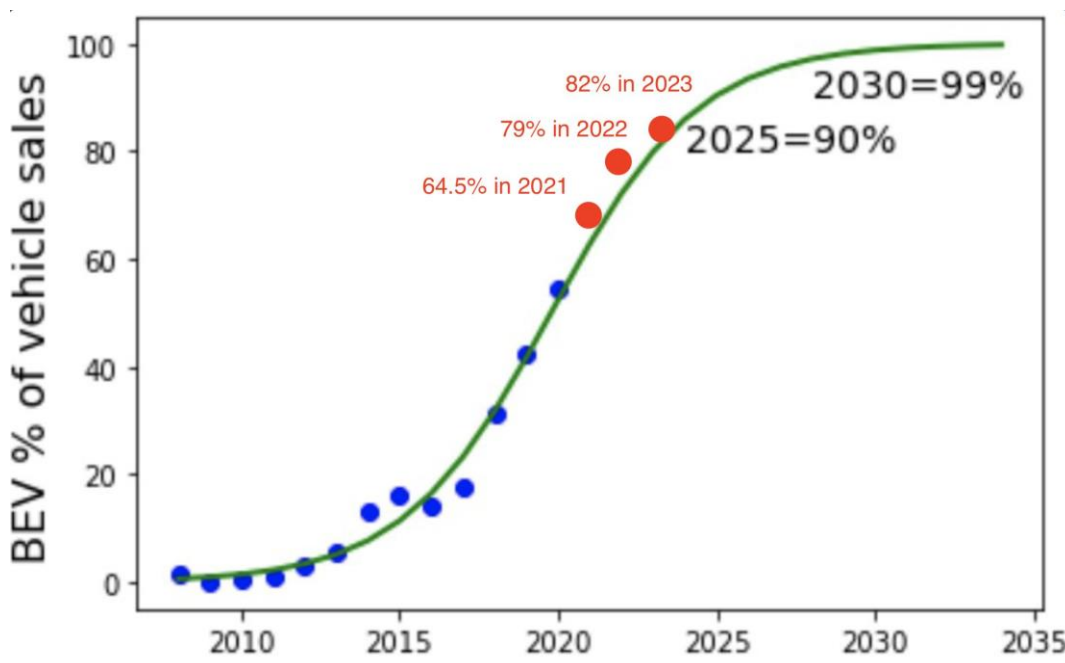
Det fremgår af tabel 4 i forudsætningsnotatet for transport, at ETS2 vil blive afspejlet i modelleringen af valget af biltype/model. Det er godt. Men senere i samme notat fremgår det øverst side 30, at der anvendes en trafikale fremskrivning lavet til KF22. Det sker med henvisning til, at "Grøn Mobilitetsmodel er udviklet til langsigtede fremskrivninger, og afspejler derfor ikke mindre variationer i energipriser."

Introduktionen af ETS2 er dog ikke en "mindre variation", men en strukturel ændring, som vi finder bør indarbejdes i de transportøkonomiske enhedspriser, og dermed i GMM og fremskrivningerne af trafikarbejdet (hvis det bliver dyrere at køre i emissionsbiler, vil antallet af kørte km alt andet lige falde).

Tilsvarende bør der justeres for højere dieselafgift og for dyrere brændstof som følge af skærpede CO₂-fortrængningskrav.

Fremskrivning bør fokusere på udvikling i salg af fossilbiler og kørslen i disse

Det er brugen af benzin og diesel, der har betydning for udledningerne fra vejtransporten. Derfor bør KF fokusere på salget af disse frem for elbilsalget. Sidstnævnte har historisk været vurderet for konservativt og der kan måske hentes inspiration i den norske udvikling, hvor markedsandelen i nysalget følger en S-kurve. Salget af emissionsbiler følger dermed en omvendt S-kurve. De danske S-kurver vil antageligvis blive stejlere på grund af øget modeludvalg på elbiler og konkurrence på pris. Hertil kommer, at elbiler må antages at tage en større del af kørselsbehovet per bil på grund af deres bedre driftsøkonomi – særligt, da nye elbilers kvalitet og rækkevidde gør dem til fuldgældige alternativer til emissionsbiler.

Kilde: [Emil Dimanchev](#)

Model for grænsehandel bør forbedres

Den nye model for grænsehandel, der er beskrevet på side 35, introducerer som noget nyt, at grænsehandlen fremskrives afhængigt af prisspændet til udlandet. Det er positivt. Modellen har dog en række udfordringer:

For det første baserer modellen sig på en lineær sammenhæng mellem prisforskel mellem udlandet og Danmark, I praksis vil grænsehandlen med stor sandsynlighed være mere binær, da den er domineret af international vejgodstransport. Når det er attraktivt for langturschauffører at tanke i Danmark frem for Tyskland vil de gøre det. [Den pointe har vi uddybet her.](#)

For det andet nedskaleres grænsehandlen med antallet af fossile køretøjer. Omstilling til elektrisk drift vil formentlig ske hurtigere på de små lastbiler, der grænsehandler i mindre omfang. Metoden kan derfor ende med at underestimere grænsehandlen. Derudover er det uklart om metoden baserer sig på bestanden af køretøjer i Danmark, Tyskland eller EU.

Vi opfordrer samtidig til, at modellen tager højde for prisforøgelser som følge af omkostningerne til CO₂ fortrængningskrav i Danmark og vores nabolande. Det er uklart fra beskrivelsen om det er tilfældet.

5. Husholdningers og erhvervs energiforbrug og procesudledninger

Det noteres, at fremskrivningen er baseret på samme regnemetode som ekspertgruppen bag grøn skattereform. Hvordan skal dette forstås? Faldet i cementproduktion som følge af CO₂ afgiften (ændring fra 2024-2025) er reduceret væsentligt fra KF23 til KF24 (jf. figur 5.3).

CONCITO har tidligere påpeget, at effektiviteten af at introducere en CO₂ afgift på 125 kr./ton så ud til at være kraftigt overvurderet. Den nye fremskrivning ser i lyset af dette mere realistisk ud.

Det beskrives, at CBAM ikke er implementeret og derfor ikke indregnet. Umiddelbart bryder det med frozen policy, da CBAM er vedtaget. Indførelse af CBAM vil gøre dansk cementproduktion mere attraktiv relativt til konkurrenter uden for EU og usikkerheden i fremskrivningen er derfor asymmetrisk her. Antagelsen om ikke at inkludere CBAM giver entydigt lavere udledninger og resultatet kan derfor ikke betragtes som et middelret skøn.

[CONCITO har tidligere påpeget](#), at der ikke var analytisk belæg for KF23's antagelse om at omstille 2/3 af kul og koks forbruget til gas i 2025. Hvad betyder det modelteknisk for Aalborg Portlands muligheder for gasforbrug, at "*de vil starte ombygning primo 2025*"?

I det omfang, at cementproduktionen omstilles til andre brændsler, ønsker CONCITO dokumentation for rentabiliteten heraf i KF24. Herunder vil det være relevant at se på, hvilken indflydelse grønne krav til byggeriet kan have på brændselsvalg. Det kan ske, hvis brændsler med lavere emission giver en miljødeklaration af cementen, der giver en højere salgspris.

Femernbælt-projektet er ikke nævnt i notatet. I hvilket omfang er der taget højde for, at Aalborg Portland har [vundet kontrakten](#) på at levere 1,2 mio. tons cement frem til maj 2027 til dette projekt?

Flere steder i notatet nævnes det, at systemeffekten ved ændringer i gasforbruget alene vil påvirke det fossile gasforbrug. CONCITO deler denne betragtning. For at tydeliggøre det samlede reduktionspotentiale i de forskellige sektorer ville det være hensigtsmæssigt med en opgørelse, der viser den samlede CO₂ udledning (biogen + fossil) fra brug af ledningsgas i de forskellige sektorer.

6. Produktion af olie, gas og VE-brændstoffer

Det noteres i fodnoten side 3, at energiforbruget til produktion af flydende biobrændstoffer ikke er opgjort i KF24. CONCITO opfordrer til, at energiforbruget og udledningerne til produktion af bio-brændstoffer opgøres eksplicit, så det bliver tydeligt, hvad energiforbruget og de energirelaterede udledningerne til produktion af disse brændsler er.

Olie- og gasfremskrivning

Der ønskes en figur, der dividerer energiforbruget fra figur 1.2 med den samlede energiproduktion fra figur 1.1. Herunder en forklaring af, hvorfor energiforbruget per produceret enhed falder fra 2027-2028.

I lyset af den betydelige påvirkning af Danmarks udledninger (0,2-0,3 mio. tons CO₂/år) håber CONCITO, at redegørelsen for den betydelige opjustering af sektorens udledninger fra KF23 til KF24 bliver offentliggjort. Stort set hele forskellen mellem KF23 og KF24 kan tilskrives rettighedshavernes til KF23 indmeldte nedgang i energiforbruget fra 2024-2025. En nedgang, som de nu ikke forventer vil materialisere sig et år senere. Hvad er forklaringen herpå?

Givet den væsentlige justering af tallene bør det overvejes at supplere rettighedshavernes indmelding med en second-opinion fra en ekstern konsulent med kendskab til branchen.

Raffinaderier

Aktivitetfremskrivningen er baseret på samme antagelser som grøn skattereform. I lyset af, at aktivitetsnedgangen for cementproduktion som følge af CO₂ afgiften er blevet kraftigt nedjusteret i KF24 savner vi, at også raffinaderiernes aktivitetsniveau genbesøges. Har branchen været spurgt til deres forventninger til det fremtidige aktivitetsniveau?

Der er eksplicite antagelser om raffinaderiernes omstilling bl.a. som følge af brug af elkedler. Da denne omstilling afhænger kraftigt af elpriser virker det hensigtsmæssigt at lade modelleringen i fx RAMSES afgøre i hvilket omfang, der omstilles. CONCITO hilser velkomment at der ses på dette i den fremtidige udvikling.

Biogasproduktion

Der savnes en forklaring af, om og hvor energiforbruget til opgradering af biogas opgøres. Derudover undrer det os, at der ikke kan skønnes over niveauet. [I et folketings svar fra 2022](#) oplyser Energistyrelsen, at forbruget af ledningsgas til opgradering svarer til 12,4 pct. af den producerede gasmængde i 2021. Det burde være muligt at få tal for det historiske forbrug fra Evida og modellere dette energiforbrug eksplicit fremadrettet. Det er vigtigt at medregne, hvis den reelle effekt af øget biogasproduktion reduceres med 12,4 pct. pga. gasforbrug til opgradering.

Mulighederne for at reducere dette gasforbrug er derudover betydeligt. [EA energianalyse estimerer](#), at højere CO₂ afgifter vil føre til at gas erstattes med halm. Derudover kan restvarme fra pyrolyseanlæg erstatte gassen og endelig kan en elektrificering af opgraderingsprocessen tænkes at blive attraktiv. Elektrificering kan ske via varmepumper eller elkedler med et stigende antal driftstimer i takt med øget variation i elpriserne.

Antagelserne om ustøttet biogas savner analytisk begrundelse.

- I hvilket omfang er det baseret på forventninger til den fremtidige gaspris, der jf. vores kommentarer til brændselspriser er overvurderet i KF24?
- Hvad er størrelsen af det tyske/europæiske marked for biogascertifikater til transport? Og hvad er konkurrencesituationen fra elektriske køretøjer ift. indfrielse af disse mål?

- Hvad kan markedet for biogascertifikater til kvoteomfattede virksomheder understøtte af understøttet biogasproduktion?

Det er uklart hvilken lækagerate, der regnes med for biogasanlæg. Loftet er sat på 1 pct., men hvad er regeringens forventning til den gennemsnitlige lækagerate fremadrettet? Det bemærkes, at der tidligst kan indarbejdes nye tal for metantabet i KF26. Da metanlækage har en størrelse, der kan påvirke dansk målopfyldelse opfordrer CONCITO regeringen til at publicere foreløbige og endelige resultater, når disse foreligger, så der kan føres klimapolitik på et så oplyst grundlag som muligt.

7. El og fjernvarme

CONCITO vil gerne kvittere for at regeringen er gået over til at bruge antagelser for udlandet, der burde flugte med Fit-for-55 og et klimaneutralt EU i 2050. Med udsigten til nye klimamål for EU i 2040 bør det overvejes, om de valgte antagelser afspejler den mest sandsynlige udvikling for vores omverden. Hvis EU's drivhusgasudledninger skal reduceres med mindst 90 pct. Samlet vil det kræve en europæisk el- og varmesektor, der stort set er fri for fossile brændsler allerede i 2040.

Distributed Energy scenariet anvendes dog kun for årene 2034 og 2035. Frem til 2033 baserer KF24 sig på ERAA23 scenariet fra ENTSO-E, der er lavet på baggrund af input fra de europæiske lande og med fokus på effektilstrækkelighed af hensyn til elforsyningssikkerheden. Det ønskes dokumenteret hvorvidt ERAA23 flugter med EU's 55 pct. reduktionsmål i 2030.

Det er uklart hvorvidt KF24 afspejler, at mindre produktion af hvid cement har ført til at overskudsvarmeleverancerne til Aalborg Forsyning er faldet fra at dække 28 pct. af varmforsyningen til nu 15 pct. Konsekvensen heraf er at [behovet for kulkraftvarme bliver større](#) på kort sigt.

8. Affaldsforbrænding

Kapacitet af affaldsforbrændingsanlæg

Det er uklart, hvorvidt kapaciteten af affaldsforbrændingsanlæg, der ikke har udmeldt lukning, er en antagelse eller resultat af modelleringen. CONCITO savner begrundelse for at konkurrenceudsættelsen af affald skulle føre til lukninger af anlæg og give 0,3 mio. tons reduktion i 2025, som antaget ved indgåelse af aftalen.

Notatet bør være mere eksplicit om hvilke kapacitetsændringer, der er antaget eksogent, og hvilke der bestemmes endogent i modellen.

Det fremgår flere steder af notatet, at fremskrivningen bygger på antagelser om elpriser, men disse er endogent bestemt i fremskrivningen på baggrund af energipriser.

Prisen på importaffald

Af hensyn til udenforstående ville det være godt med en angivelse af, at importprisen er den betaling som affaldsanlæggene modtager for at behandle affaldet, dvs. en negativ brændselspris.

Det er uklart hvordan et spænd på 330-600 kr./ton giver et middelret skøn på 480 kr./ton. Samtidig er det uklart om analysen fra Affaldskontoret udarbejdet i 2020 tager højde for at europæiske affaldsforbrændingsanlæg forventes at blive omfattet af EU's kvotesystem, hvilket alt andet lige vil øge affaldsprisen og gøre lukning af danske anlæg mindre sandsynlig.

På side 5 fremgår det at importeret affald indeholder ca. 35 pct. fossilt materiale. Er det på vægt eller energibasis? Og hvordan stemmer dette overens med den fossile energiandel på 45 pct., der angives længere nede på samme side? Notatet kunne med fordel indeholde en tabel, der tydeliggør hvilke energimængder og volumener, der er antaget i fremskrivningen – herunder udviklingen over tid i sammensætningen af det danske og importerede affald.

9. Øvrigt affald

CONCITO har ingen kommentarer til dette notat.

10. Landbrugsprocesser arealer og skov

Der er betydelig usikkerhed omkring opgørelserne på landbrug og skovområdet. Særligt ses en væsentlig justering af tallene for optag fra skove, der [tidligere også har omfattet det historiske optag](#).

Der anføres, at usikkerhed i fremskrivning "betragtes som betydeligt højere [end 50 pct.], da en række variable vanskeligt kan forudsiges". Det bør oplyses om denne usikkerhed er forskellig på tværs af udledningskilder og om det er muligt at angive med større præcision, hvad usikkerheden er for forskellige grupper af udledningskilder.

Det anbefales derudover, at der laves en mere omfattende redegørelse af metoden og datagrundlaget, der ligger til grund for fremskrivning af skov, når tal til KF24 foreligger.

11. CCS

Resultatet af NECCS-udbuddet bør afspejles i KF24. Hvis ikke det er muligt før deadline, bør der udsendes en korrektion, når resultatet foreligger ligesom det skete med CCUS puljen i KF23.

Som hjælp til at vurdere rimeligheden i antagelserne ville det være godt med en tabel, der viser størrelsen på de forskellige puljer, samt hvilke støtlofter, der er vedtaget. Tabellen bør derudover indeholde oplysninger om hvilken gennemsnitlig støtte og budmængde, der er antaget i omregningen til volumener i klimafremskrivningen.